

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«МУСАБАЙ-ЗАВОД АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«06» октябрь 2022 ел

№ 26/1

**Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законнар, Казан районына табигатьне саклау прокуратурасының 2022 елның 1 июлендәге 02-06-2022/9 номерлы протесты Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге Уставы нигезендә Мусабай-Завод авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (бирелә).
2. Әлеге карарны авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) урнаштырырга.
4. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Мусабай-Завод авыл жирлеге Советының законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет рәисе

Ф. Ә. Әгъләева

Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы
Мусабай-Завод авыл
жирлеген Советының 2022
елның «06» октябрдәгә
26/1 номерлы карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
Мусабай-Завод авыл жирлеген территориясендә тезекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеген нигезләмә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеген территориясендә тезекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне (алга таба – тезекләндерү өлкәсендә контроль) гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Тезекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба – контрольдәгә затлар) Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеген тезекләндерү кагыйдәләрен (алга таба – Тезекләндерү кагыйдәләре), инвалидлар ечен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген таләпләрен (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәве тора.

1.3. Тезекләндерү өлкәсендә контроль Мусабай-Завод авыл жирлеген Башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитетның тезекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи затлары булып жирлек башлыгы, шулай ук Башкарма комитет секретаре (алга таба – контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи затлар) тора. Күрсәтелгән Башкарма комитет вазифаи затларының вазифаи бурычларына аларның вазифаи инструкциясен нигезендә тезекләндерү өлкәсендә контрольне буенча вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Тезекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазифаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләгә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Тезекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашыру, профилактик чараларны, контроль чараларны оештыру һәм үткәргүгә бәйлә мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләгә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрен үз эченә алган Тезекләндерү кагыйдәләренә үтәлешен контрольдә тота:

1) чиктәш территорияләрен карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) тезекләндерү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- азмобильле халык төркемнәренә мөгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына иреккә керә алуына комачауламый торган коймалар урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, корылмаларның, башка биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, шулай ук төзекләндерүнең башка элементларын һәм жәмәгать урыннарын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү ечен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язмаларны карап тоту буенча;

- жир эшләрән башкаруга Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары һәм Төзекләндерү кагыйдәләре, муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән жир эшләрән башкару тәртибе нигезендә бирелгән рөхсәт нигезендә жир эшләрән гамәлгә ашыру буенча;

- биналарга һәм аларның керү урыннарына ирәкле үтеп йерү юлларын, шулай ук ишегалларына ирәкле керүне тәмин итү, жәяүлеләр куркынычсызлыгын һәм, инвалидларны һәм башка азмобильле халык төркемнәрән кертәп, жир эшләрән башкару чорына куркынычсызлыкны тәмин итү;

- транспорт чараларын урнаштыру Төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән газонда яисә башка яшелләнделерелгән яисә рекреацион территориядә транспорт чараларын урнаштыруга юл куймау турында, шулай ук транспорт чараларын эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йек ташыганда яисә төзелеш мәйданчыкларыннан чыкканда (тент булмау яки капланмау аркасында) гомуми файдалану территорияләрән транспорт чаралары белән пычратуга юл куймау турында;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарны, корылмаларны кардан, боз катламыннан һәм боз сеңгеләрәннән чистарту буенча чаралар үткәрүне контрольдә тотуны кертәп;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантиндагы, агулы һәм чүп үләннәрән ачыклау, аларга каршы керәш, аларның чыганаclarын табу, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне кертәп;

5) махсус янгынга каршы режим вакытында естәмә мәжбүри янгың куркынычсызлыгы таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрән сузу, үзгәртәп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билеты һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчәрәп утырту рөхсәте нигезендә агачлар һәм куаклар бетерү (кисәп ату), күчәрәп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчәрәп утырту рөхсәте) Төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очраclarда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыclarны туплау ечен мәжбүри таләпләр;

9) хайваннары йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрәндә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын кетү рөхсәт ителмәү турында таләпләр.

Башкарма комитет контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан аларның компетенциясе чикләрендә бирелгән таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәләрнең үтәләшен контрольдә тота.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләнделерү элементлары, төрле жиһазлау һәм бизәү төрләре, шул исәптән биналар, төзелмәләр, корылмалар, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган төзелмәләр һәм корылмалар, мәгълүмати щитлар һәм территорияне төзекләндерүнең состав елешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектары дигәндә төзекләндерү буенча эшчәнлек алып барыла торган төрле функциональ юнәлештәге территорияләр аңлашыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары),

гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек коммерциясез ширкәтләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, разъездлар, тешү юллары, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар саклау зоналары;

Өлеге Нигезләмәдә койма жайланмалары дигәндә капкалар, ян капкалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик һәм декоратив коймалар аңлашыла.

1.8. Тезекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда бәяләү һәм хавеф белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон белән сакланган кыйммәтләргә зарар (зыян) куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет тезекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Башкарма комитет тарафыннан профилактик чаралар контрольдәге затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар китерүгә китерүче шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү, контрольдәге затларга мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын житкерү максатында башкарыла.

2.3. Тезекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда, зарар (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата естенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән сакланган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зарар китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контрольдәге объектларның закон белән сакланган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүгә ачыктан-ачык куркыныч тудыруы яки шундый зарар (зыян) китерелгәнә билгеләнсә, тезекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат, контроль чаралар үткөрү турында карар кабул итү өчен, бу хактагы мәгълүматны кичекмәстән жирлек башлыгына жиберә.

2.5. Башкарма комитет тезекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда, профилактик чараларның түбәндәге терләре үткәрелергә мөмкин:

1) мәгълүмат бирү;

2) консультация бирү;

2.6. Мәгълүмат бирү Башкарма комитет тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлегә) (алга таба – районның рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү район рәсм сайтының махсус баш (теп) битеннән башкарылырга тиеш), массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдәге затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча тиешле белешмәләренә урнаштыру юлы белән һәм башка формаларда гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында» 2020елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы

Федераль законның 46 статьясы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мөһүр таләпләр турында халыкка хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольдәге затларга консультация бирү контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемент аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәргәндә башкарыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү жырлек башлығы һәм (яки) контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәғлүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирү түбәндәге сораулар буенча телдән яки язма формада башкарыла:

- 1) тезекләндерү елкәсендә контрольне оештыру һәм тормышка ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;

4) мөһүр таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәғлүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында Башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Контрольдәге затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә башкарылырга мөмкин.

2.7. Язма формада консультация бирү контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очрақларда башкарыла:

- 1) контрольдәге зат консультация сораулары буенча язма җавап бирү турында язма запрос биргән;
- 2) консультация вакытында куелган сорауларга телдән җавап биреп булмый;
- 3) бирелгән сорауларга җавап өстәмә мәғлүмат сорауны таләп итә.

Консультация биргәндә, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә мәғлүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында конкрет контроль чарасын, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның, башка контроль чарада катнашучыларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен бәяләүне, шулай ук тикшерү чарасы кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижеләрен үз эченә алган мәғлүмат бирелә алмый.

Контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затка консультация барышында билгеле булган мәғлүмат Башкарма комитет тарафыннан контрольдәге затны мөһүр таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча бәяләү максатларында кулланыла алмый.

Контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләренә исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контрольдәге затлардан һәм аларның вәкилләренән бертөрле биш һәм аннан күбрәк мөрәҗәгать килгән очрақта, консультация бирү Башкарма комитетның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә жырлек башлығы яки контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле зат имзалаган язма аңлатманы урнаштыру юлы белән башкарыла.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне тормышка ашыру

3.1. Тезекләндерү елкәсендә контрольне тормышка ашырганда Башкарма комитет тарафыннан әлеге чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге терләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдәге затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашу (эшчәнлеген башкару) урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләп итү аша), язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү алу;

2) рейд каравы (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (тезекләндерү елкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати элемент барышында керә торган мәгълүматлар аша, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдәге затлар тарафыннан тапшырыла, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматлар, «Интернет» челтәреннән мәгълүматлар, шулай ук автомат режимда эшләүче, фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларын файдаланып алынган белешмәләр);

6) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма куллану белән), сынау, экспертиза).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү Башкарма комитет тарафыннан контрольдәге затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пункты 1 - 4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар рәвешендә үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контрольдәге затлар белән үзара бәйләнештә үткәрелә торган контроль чараларны үткәрү өчен нигез булып тора:

1) Башкарма комитетта гражданныр һәм оешмалар мерәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат кергәндә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү хакында яки зарар (зыян) китерү куркынычы турында мәгълүматлар булу, шулай ук контроль чараларны, шул исәптән башка контрольдәге затларга карата уздырылучы контроль чараларны да кертеп, мондый мәгълүматлар алу;

2) конкрет контрольдәге затларга карата тикшерү чаралары үткәрү турында Россия Федерациясе Президентының йекләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең йекләмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мерәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы чыкса - контрольдәге зат тарафыннан үзенә тапшырылган күрсәтмәдә каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яисә тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясап булмый торган очракларда.

3.5. Контрольдәге зат белән үзара бәйләнештә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасын үткәрү турында күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә.

3.6. Закон белән сакланган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү турында яки зарар (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә тикшерү чарасы үткөрү хакында Башкарма комитет карары кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә тәезкләндерү елкәсендә контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чара үткөрү турында нигезләнгән күрсәтмәсе нигезендә кабул ителә.

3.7. Контрольдәге затлар белән үзара бәйләнештән башка уздырыла торган контроль чаралар, жирлек башлыгы йекләмәсе нигезендә, Башкарма комитетның эш планнарындагы йекләмә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.8. Гражданның, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралары «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Башкарма комитет тәезкләндерү елкәсендә контрольне оештырганда башка органнардан яисә әлеге органнарның ведомство буйсынуындагы, бу документлар һәм белешмәләр булган оешмалардан документларны һәм (яки) белешмәләрене ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада ала. Күрсәтелгән документларның һәм (яки) белешмәләренең исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р күрсәтмәсе белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә әлеге органнарның ведомство буйсынуындагы, бу документлар һәм белешмәләр булган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә сорала торган һәм алына торган документлар һәм (яки) мәгълүматлар исемлеге, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» 2021 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган Ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә әлеге органнарның ведомство буйсынуындагы, бу документлар һәм белешмәләр булган оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештырганда һәм тормышка ашырганда алына торган документлар һәм (яки) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Контрольдәге затлар булган шәхси эшмәкәр, гражданның Башкарма комитетка контроль чара үткәргәндә катнаша алмау турында мәгълүмат бирергә хокуклы очракта (шуңа бәйлә рәвештә контроль чараны уздыру Башкарма комитет тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның Башкарма комитетка әлеге мерәжәгәте өчен сәбәп булган хәлләренә бетерү өчен кирәкле срокка күчәрелә (ләкин 20 көннән дә артыкка түгел) бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдәге затның яисә аның вәкиленең булмавы тәезкләндерү елкәсендә контрольне тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләренә үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдәге затка контроль чарасын үткөрү турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта;

2) закон белән сакланган кыйммәтләргә турыдан-туры яки фактик зарар (зыян) китерү куркынычы билгеләренә булмавы;

3) контроль чара үткәргәндә контрольдәге зат булмавының нигезле сәбәпләре (контрольдәге затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткөрү вакыты 10 эш кенәннән артып китә алмый.

Кече эшмәкәрлекнең бер субъектына карата күчмә тикшерүне уздыру барышында үзара бәйләнешнең гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенәң берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген башкаручы оешмага карата күчмә тикшерүне үткөрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерым структур бүлекчәсе яки житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларны тормышка ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр кылуга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) исбатлау ечен тикшерү чараларын үткөрүнең барлык очрақларында контроль чараларын үткөрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә торган фотографияләр, аудио - һәм видеоязмалар, геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога тешерү, аудио һәм видеоязма үткөрү, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатларда файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чарасы нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган тикшерү нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагылдырыла.

3.13. Контроль чараның нәтижәләренә контрольдәге зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуны кисәтү һәм (яки) туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яки вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту турында мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның каралган 90 статьясы 2 елешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контрольдәге зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы контроль чараны үткәргәннән соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нинди мәжбүри таләпнең бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Контроль чара тәмамланганчы ачыкланган бозу очрақлары бетерелсә, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка теркәлергә тиеш. Контроль чаралар үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү контроль чараны уздыру урынында мондый чара тәмамланган кенә башкарыла, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса.

Үткөрүе прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты, аны рәсмиләштергәннән соң, Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша прокуратура органнарына жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында әлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләренә электрон формада башкару өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура ярдәмендә, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләренә) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең тебәк порталы) аша аларны контрольдәге затларга җиткерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган контрольдәге зат булып торучы гражданданга контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында документларны кәгазьдә жиберү юлы белән, аның Башкарма комитет адресына кәгазьдә документлар алу зарурлыгы турында хәбәрнамәне жиберү яисә Башкарма

комитетның контрольдәге затның электрон почта адресы турында белешмәләре булмау һәм документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберә алмау очрагында (әгәр шәхеснең Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркелү процедурасын тәмамламаса) хәбәр ителә. Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдәге затларга контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, контрольдәге затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдәге затка электрон формада хәбәр итә алмаган очракта яки контрольдәге зат соравы буенча, почта элементсеннән файдаланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырыла ала.

3.17. Контроль чараны үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар булмаган очракта, бу турыда белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зарар (зыян) китерү куркынычларын кисәтүгә юнәлдерелгән башка чаралар үткәргәгә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә контрольдәге зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, Башкарма комитет (контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат) Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә тиеш:

1) контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң контрольдәге затка, бетерү срокларын күрсәтеп, ачыкланган бозуларны бетерү турында һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зарар (зыян) буенча чаралар үткөрү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зарар (зыян) китерүне булдырмау яки аның китерелүен туктату һәм гражданнарга, оешмаларга закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зыян китерү куркынычы булу турында һәм контроль чараны үткәргәндә төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданның, оешманың эшчәнлегенә турыдан-туры закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зарар (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян китерү (зыян) китерүе ачыкланган очракта, аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди мәгълүмат алу ысулы белән хәбәр итү буенча кичекмәстән Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны күрергә;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберергә яисә, тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерүне контрольдә тоту, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәتلәргә мөмкин булган зарар (зыян) китерүне булдырмау, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгәндә, аның үтәлешен тәмин итү буенча, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турында таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон белән саклана торган кыйммәتلәргә зарар (зыян) китерү куркынычларын кисәтүгә юнәлдерелгән башка чаралар уздыру турында мәсьәләне карарга.

3.19. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар билгеләнгән тәртиптә башкарма хакимиятнең федераль органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән үзара бәйләнештә тора.

Төзөклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамөлгө ашыру кысаларында контроль чара үткөрү барышында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган закон таләплөрен бозулар ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләренең булуы турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольне гамөлгө ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар өлеге актың күчөмәсен, тиешле жаваплылыкка тарту ечен, вәкаләтле хакимият органына жибереләр.

3.20. Муниципаль контрольне гамөлгө ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәр тәртибе кулланылмый.

4. Төзөклөндөрү өлкөсөндө контрольнең төп күрсәткечлөре һәм аларның максатчан зурлыклары

4.1. Төзөклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамөлгө ашыруның нәтижәлелеген һәм эффөктылыгың бәяләү «Россия Федерациясөндө дөүлөт контроле (күзөтчөлегө) һәм муниципаль контроль турында» 2020елның 31 июлендөгө 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезөндө башкарыла.

4.2. Контроль теренең төп күрсәткечлөре һәм аларның максатчан зурлыклары, төзөклөндөрү өлкөсөндө контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольне гамөлгө ашырганда, мәжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контрольне гамөлгө ашырганда, мәжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторлары булып торалар:

1. Жирлекнең төзеклөндөрү кагыйдөлөрөн бозу билгелөрөн ачыклау.
2. Инвалидлар ечен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең мөмкинлеген тәэмин итүгө федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән мәжбүри талөплөрне бозу билгелөрөн ачыклау.
3. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, ижтимагый берләшмөлөрдән, шәхси эшмәкәрлөрдән, граждандардан, массакүлөм мәгълүмат чараларыннан закон белән саклана торган кыйммәтлөргө мәжбүри талөплөрне бозу һәм (яки) зарар (зыян) китерү куркынычын турында таныкларга мөмкин булган гамәлләр (гамөл кылмау) хақында белешмөлөр керү.
4. Мәжбүри талөплөрне бозу очраklarын бетерү турында контроль чара нәтижеләре буенча бирелгән күрсәтмәнең билгеләнгән срокта үтөлешә турында мәгълүматның булмавы.

Тезеклөндөрү елкәсендә
муниципаль контроль
турында нигезләмәгә 2 нче
кушымта

**Тезеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендәгә төп күрсәткечләр
һәм аларның максатчан зурлыклары, индикатив күрсәткечләр**

1. Тезеклөндөрү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан зурлыклары:

Төп күрсәткечләр	Максатчан зурлыклар (%)
Мәжбүри таләпләрне бозу очраklары саныннан бетерелгән мәжбүри таләпләрне бозулар елеше	70 - 80
Контроль органы һәм (яки) аның вазыйфаи затлары гамәлләренә (гамәл кылмавына) контроль чаралар үткөргәндә кергән шикаятьләрнең гомуми саныннан нигезле шикаятьләр өлеше	0
Контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарларның суд тарафыннан юкка чыгарылган елеше, карарларны гомуми саныннан	0

2. Тезеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендәгә индикатив күрсәткечләр:

1) муниципаль контроль органнарына мәжбүри таләпләрне бозу турында граждандар һәм оешмалардан кергән мөрәжәгатьләр саны (3);

2) муниципаль контроль органы тарафыннан үткөрелгән планнан тыш контроль чаралар саны (3);

3) муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш контроль чараны уздыруны килештерү турында прокуратура органнары кабул иткән карарлар саны (3);

4) муниципаль контроль органы тарафыннан ачылган мәжбүри таләпләрне бозу очраklары (3);

5) мәжбүри таләпләрне бозу очраklары бетерелү саны (3);

6) контроль чарага карата кабул ителгән каршылыклар саны (0);

7) мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында муниципаль контроль органы биргән күрсәтмәләр саны (3).